

EDINOST

Glasi slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«

»EDINOST« izhaja vsako sredo; cena za vsa leta je 4 gl. 40 kr., za poln leta 2 gl. 30 kr., za šest let 1 gl. 20 kr. — Posamezne številke pri upravnistvu in po tržkah v Trstu se dobivajo po 8 kr. — Narodnine, reklamacije in izjave prejema Upravništvo »via Zonta 5«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via S. Lazzaro« Tip. Huala; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Izjave (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Slovanska doba.

Prav tako, kakor solnce, predno vzhaja, V ozračje pošilja svoje žarke, Prav tako veličanske zgodbe — svoje Duhove pred seboj pošilja.

Dan jutrišnji uže v današnjem biva. Schiller.

Natura nikoli ne počiva, ona stvari in uničuje noč i dan, od veka do veka, po večnem nepromenljivem zakonu. Dala je vsakej stvari svoj čas, svojo pot i svoje meje. Ona ne pozna ni ljubezni ni sovražstva; brez srca, pa tudi brez zavisti določa vsakej stvari ono mesto, katero jej pristuje. Kakor je odkazala cvetici svoj čas i svoj prostor, enako tudi narodom; vsem meri pravično in po potrebi, malim malo, velikim veliko; vse je v redu in harmoniji. Ta zakon je ono ozračje, v katerem blišče žarki bodočih dogodov in res je: dan jutrišnji uže v današnjem biva. Nismo tedaj proroki, ako iz žarkov, ki se kažejo vedno svetleje na nebu človeškega gibanja, oznanjujemo prihod slovanske dobe. Ta doba mora priti tako resnično, kakor resničen je naradni zakon; ni moči na svetu, katera bi jo mogla ustaviti ali vzdržati. Slovanske dobe dan je napočil; le ozrimo se po širnih slovanskih zemljah; povsod nahajamo enako podobo: vse se probuja, oživlja, vse dela. In delo tako ogromnega, največjega naroda v Evropi, ki je poln razuma i duha, mora poroditi novo in slavno dobo njemu, i svetu mirnejše i srečnejše dni.

Vse to vidi svet, i zato vsi razumni in dobri ljudje gledajo veselim upanjem v bodočnost, oni nevedneži pa, kateri v ljudskem zatiranju iščejo sreče, bogastva in oblasti, škripljejo zobmi ter bruhaajo v zelenej jezi strup na vse, kar je pravično i pošteno; vzlasti slovansko gibanje jim ne daje ni miru, ni pokoja, ker v slovanskej naravi vidijo pošteno, če tudi skromno, socialno življenje, ki ne dopušča zatiranja svojega bližnjega i ne postavlja nevednežev na krmilo.

Zgodovina človeških rodov na zemlji je zrcalo, v katerem gledamo osorna, a vedno pravična dela vsevladajoče narave; narava je prešla svoje zakone od Boga, i zato so ti zakoni sveti, vedno enaki, nespremenljivi; ona povzdiguje vse, kar je vredno, da živi, ter uničuje vse, kar je izgubilo ali zapravilo pravico do življenja,

povzdignola je najprej male rodove ter pripeljala na svoje kolo vedno večje, da je tako človeštvo do višje blaženosti povzdigala. Zdaj je pripela na svoje kolo slovanskega naroda sto milijonov duš ter ga poteza v ozračje, da izvrši velepomembno civilizatorno nalogo na svetu ter pozdigne človeški rod na višjo stopinjo.

O tej nalogi smo uže večkrat govorili i navajali tudi glasove od raznih strani. Iz vele-vredne »Reforme« smo priobčili članek »Slovanski svet«, kateri je ljubljanskega državnega pravnikar tako prestrašil, da je zaplenil »Novice«, ki so ga ponatisnole, a ustavil s tem ni — slovanske dobe. Zdaj priobčujemo o tem prašnji velepomembne izjave iz tankočutečega vatikana, i naj navedemo tu še umne besede, katere je o tem govoril »Triester Tagblatt« od zadnjega četrtka; glasé se tako-le:

»Rumení se na drevesih perje ter krajša na nebu solnčna pot, življenje v naravi se pripravlja k spanju, a politično življenje se probuja.

Sive megle pokrivajo uže severno primorje, na katerem se pozdravita dva cesarja mej grmenjem topov dveh oklopnih eskader, obdana od knezov.

Kar smo včeraj napovedovali, zgodilo se je uže včeraj. Ugibajoči politikiarji vidijo uže, kako se nemško-avstrijska zveza širi čez neizmerne dežele proti vshodu od Pruta do Kamčatke, vidijo, kako zveza dveh cesarjev postaja zveza treh cesarjev. Ali dogodbe bodo zdaj še pritrjevale nam, ki vidimo na knežjem shodu v Gdanskem rodbinski, a ne politični shod.

Ali podučljivo je, opazovati grozo, v kateri se v našej državi misli na mogočnost, da se utegne velikanska severna država pridružiti zvezi obeh srednje-evropskih cesarstev. Oni, ki s toliko grozo mislijo na to mogočnost, niso stvarni nasprotniki razširjenju nemško-avstrijske mirovne zveze. Pristop Italije odobravajo, ali vstopu Rusije se z strastno nevoljo branijo. Ker Rusija je slovanska velevalst in oni mislijo v strahu na bodočnost, v kateri utegne politično zrcalo v Evropi kazati slovanske barve v vladajočih žarkih.

Ali, naj Rusija stopi, ali ne stopi v srednje-evropsko zvezo, to bodočnosti v Evropi ne more promeniti. Slovanskemu rodu je velika naloga

v prihodnjem življenju v Evropi pridržana vsled naravnih zakonov, ki vladajo človeštva zgodovino i vedno mlade i krepke rodove na vrhunce potezajo. Obvlade reka je tekla vedno od severja proti jugu. Prevladajoča izobraženost je sicer južnim rodovom časi mimogredé naklonila kak prid, ali stanovitno moč so si mogli pridobiti le severni sinovi. Rim je lahko podjarmil ves vshod, ali severnih narodov onkraj Donave ni mogel premoči, celo lastnih dežel ne braniti, da ne bi plen bile z severja pritiskajočemu sovražniku. Vedna premoč severja nad jugom čisti moralno ozračje ter sklada v zloznost rastočo omiko s krepostjo moči. Rodovi mró mej temi silnimi promembami, ali naravni zakoni delajo brez prenehljaja in tiho pripravljajo obnovev svetá.

V stoletji, katero diči slava, da je spoznalo natorne zakone; v narodu, ki je ponosen, da je to spoznanje najbolj pospeševal, upirajo se spoznanju tega večno vladajočega naravnega zakona, ker kliče v boj za človeštvo Slovane v prvo vrsto.

Za Trst je treba Slovincem več zanimati se.

Pol tem naslovom je prinesel vrli »Slov. Gospodar« od profesorja Glaserja uvoden članek, iz katerega posnemljemo to le:

»Kakor je Ljubljana imenitna za Slovence ko središče narodnega gibanja in duševnega delovanja, tako je Trst v svojem pomenu ko največje trgovsko mesto ne samo na Slovenskem nego sploh na južnem Slovenskem preimeniten. Nemška brošura, ki se je nedavno izdala v Lipsiji, pripoveduje, kako važen je Trst za — Nemce. Tem bolj se mora vsak Slovenec zanimati za to mesto, ker leži na slovenski zemlji. In kaj bo tam Slovence bolj zanimalo, nego položaj, v katerem se nahaja slovenski živelj?

Slovenci v Trstu imajo 1) »Slovansko čitalnico« v mestu; v okolici se snuje nova namesto umrle rojanske. 2) »Politično društvo »Edinost«, ki tudi izdaje tednik po imenu »Edinost«. 3) »Podporno delalsko društvo« in v za-

dnjem času osnovano »Tržaško podporno društvo«. Snuje se tudi »Banka«.

Zraven »Podpornega delalskega društva«, ki šteje nad 500 udov, gotovo je list »Edinost« velike važnosti, kajti ta list smemo smatrati ko glasiló ogromne večine ne samo tržaških nego tudi v obče primorskih Slovencev. Kdor razmere na lastne oči pozna, mora priznati, da je čudovito, kako more pri tolikem pomanjkanju delalnih inteligentnih ljudij še sploh list izhajati; in dobro uredovanega lista je vsakej stranki treba kako r ribi vode; zraven duševnih močij pa je listu tudi treba gnotne podpore. V Mariboru se je izcimila misel, osnovati Slovensko Matico, v Mariboru se je ustanovil »Slovenski Narod« z lastno tiskarno, v Mariboru se je ustanovil »Slov. Gospodar« in kat. tiskovno društvo; od tod si tudi dovoljujem ko poznalec tržaških razmer Slovence opozarjati na važnost slovanskega lista v Trstu. V tem lahko Slovenci svoje rojake na Primorskem podpirajo, da se v obilnem številu naročujejo na njihovo glasiló. Memogredé omenjam, da so štajerski Slovinci, severni slovenski bojovníki, radi požrtvovalnosti, odločnosti in previdnosti, na dobrem glasu pri Primorcih.

Italija sedaj osamljena mej evropskimi velevalstmi ne bo mogla odslej tako odločno prežati po slovenskih pokrajinah, in to bo tudi nekoliko olajšalo delo južnim rojakom našim.

V Trstu živi mnogo hrvaških in srbskih trgovcev; naj bi se nekoliko vzdramili in se iz ožje domovine opomnili, da bi se v javnosti kazali ko Slovani, se s Slovenci združili in vsi zajedno slovanski živelj tako častno zastopali, kot nekda, ko je Slovanska čitalnica bila najodličnejše društvo«.

Tako govori gosp. profesor »Glaser«, veččak, ki se je v Trstu zelo zanimival za naše razmere i zadeve ter sam po moči delal za njih zboljšanje. Nas to veseli toliko bolj, ker smo sami mnogokrat kazali na preveliko važnost mesta Trsta za slovensko i sploh slovansko bodočnost ter podirali nazore in odbijali trditve tistih naših rodoljubov, ki so se toliko, a ne vselej pošteno, prizadevali, naša dela sumičiti in »Edinosti« jamo kopati. Nikakor ne moremo verovati, da bi kdo v resnici tako kratkoviden bil i zanikal politično in gnotno važnost mesta Trsta; če

Podlistek.

Delo sv. Cirila i Metoda.

V spomin 5. julija 1881.

Spisal Jaromír Volkov.

II.

(Dalje.)

Ta papežev govor je nam Slovanom tako imeniten i pomemben, da ga moramo v polnem obsežku tu svojim čitateljem priobčiti. Evo ga:

»Ljubljeni sinovi! Rim, stolno mesto katoliškega sveta, Vas je želno pričakovalo i Vas v ljubezni danes objema; Naše očetovsko srce pa se Vašega množnega dohoda tako silno raduje i veseli, da menimo, kar je svoje dni sv. blagovestnik Pavel rekel o svojem Titu, smemo tudi Mi po pravici zaradi Vas ponoviti: »Bog nas je potolažil z vašim prihodom.«

»Uže od začetka Našega papeštva, videči sv. cerkev pri najbližnjih narodih iz raznih vzrokov neusmiljeno stiskano, i ko nam je ta pogled delal silne britkosti, zbudila se je v Nas volja, proti Orijentu se ozreti, bi li spomin na minolost Nam posvetil s kakim razlogom i potrdilom veselega upa za bodočnost? Zdaj pa se je po božjej dobroti zgodilo, da prav današnji dan Nam daje del — i ne najmanjši del — tega tolažila, katerega smo takrat namerjali mej Vami iskati. Zakaj dobro znani so Nam, ljubljani sinovi, Vaši nameni, vidimo i po pravici cenimo ljubezen i vernost, ki Vas je iz tako dahnih i raznih dežel privedla sem, zjedinjene z jednosrčnim sklepom, da Našej nizkosti i najvišjemu gospodstvu apostolskega Sedeža podložno počestčenje

skazete. — Iz tega se razodevajo ne le preblagi čuti slednjega izmej Vas, temuč sije tudi dokaz prečudne ter božje jedinosti sv. cerkve, o kateri si Ti, čestitljivi brat, prav zdaj resnično i obširniše govoril. Zakaj Jezus-Krist je sklenol i z svojo krvjo zapečatil bratovsko zvezo vseh ljudi mej seboj, i vse, kateri so imeli v njega verovati, zbral je v jedno družino, ki je sv. cerkev, vseh um i voljo je v tako popolno jednost spravil, da morajo biti Jedno, kakor sta Oa i Oče Jedno.

»Da se pa ta jednost ohrani, dal je najvišje pastirstvo sv. Petru, apostolskemu prvaku, i je zapovedal, naj se preseljuje na rimske papeže, njegove nastopnike, da namreč udje ostanjejo v zvezi z vidno glavo sv. cerkve ter se razliva življenje po vsem životu velike krščanske družine. To je dobrota življenja i zdravja, katero sta Vam, ljubljani sinovi, najbližje za Bogom pridobila sv. Ciril i Metod, občna Vaša blagovestnika.«

I res, v devetem stoletji, ko je ime Slovanov obširno proslovelo, darovala sta se vsa z neverjetno veliko ljubeznijo duhovnej omiki Vaših prednikov, i sta jih v ne dolgem času po blagovestlju Jezu-Krista prerodila. Tako se je onim narodom posrečilo, da so bili zjedinjeni s tem apostolskim Sedežem, to je s tisto skalo, ki je Krist Gospod hotel, da bode podloga njegovej cerkvi, i popolnoma nepremagljiva trdnjava zoper vsakršne človeške i satanove napade. Mej Slovani i tem Sedežem sv. Petra so se od istega časa pričele notranje razmere i mejsebojno opravila, katerih sam spomin je neizmerno prijeten, vzlasti še ta dan i pri Vašej pričujočnosti. Zakaj tukaj v Rimu sta sveta brata dala odgovor od svojega apostolskega dela i opravila; tukaj na grobih pravkov blagovestniških sta s prišego potrdila neomadeževano svojo vero; tukaj sta prejela vladsko čast i posvečenje. Metod je bil z najčestitljivšim pismom od rimskega Papeža priporočen, s čegar samega veljavo i voščilom se je vrnil na Moravsko z svečeniki i vladiki vred, ki so mu bili

odmenjeni v podporo pri opraviilih svečeniške službe po Vaših okrajinah.

Ciril je apostolsko službo takrat pričel, ko je našel Krzozom neznané ostanke Klementa I, Našega prednika; le — té je nadalje z ljubeznijo i zvestobo hranil i hotel, naj ga povsod do Rima spremljajo. Mi ne cenimo, kakor je bilo tudi Tebi čestitljivi brat, prav zdaj drago omeniti, da je bil le primerljaj, da je on v tem mestu umrl i da je Rimu došla čast, sv. ostanke, tako Cirilove kakor tudi Klementove tako rekoč v jednom naročju imeti. Oba preslavna blagovestnika krščanske vere užo toliko stoletij drug poleg drugega v miru Kristovem počivata i zdi se, da najpoznejše mlajše hočeta učiti, kako presrečna naj bode i naj za vselej ostane zloznost Slovanov z rimsko cerkvijo.

K malu pa je zazorel tudi sad te potrebne zveze, i to v splošno blagost, kakor tudi za Vaša blagovestnika. Zakaj ko se jima je dogodilo, kar se velikokrat pripeti takim, ki se poprimejo velikih reči, da sta zadela na razne pritežnosti i očitanja, skušila sta pomoč, ponujeno od le-tega apostolskega Sedeža, posebno sta dosegala milost i pomoč Nikolaja I, Adrijana II, Ivana VIII. A poznejši papeži, Naši predniki, skazovali so Slovanom vselej dobrovoljno srce. Pisma Vaše zgodovine pričajo, koliko so rimski papeži delali na to, ne le, da se ohrani pri Vas vera, temuč tudi javno blagostanje. Kajti, kar se vselej dogodi, ker moč sv. vere neogibno mora imeti največ vpliva na človeško življenje i nra-vnost, to se je razodelo pri Vaših očelih še očitniše i svetlejšé po delu Cirila i Metoda, ne le, da so sprejeli katoliško vero, kar je vendar največje, temuč tudi spodobno nra-vnost i olikanost šege v življenju. Tema svojima blagovestnikoma ste tudi v tem oziru veliko hvalo dolžni, da sta znamenja za Vašo pisavo prva iznašala; da sta največji del sv. pisma v narodno besedo pretolmačila; da sta svete obrede primerno narodnemu duhu vredila. Iz teh vzrokov bode Ciril-

je pa temu tako, potem nam tudi ne sme zavdati sredstev, ki so neobhodno potrebna, da na Adriji ne propademo, ampak se ojačimo in okrepimo. Meji posebne rodoljube tedaj ne moremo šteti onih naših rojakov, ki drugače delajo.

Deželni zbori.

V četrti seji goriškega deželnega zbora, 2. t. m. potrdil se je načrt zakona o pobiranju doneskov vodnega društva tržiškega polja. Potem so se potrdili ti le proračuni:

Deželni zalog, dohodki 1980 gld. troški 1800 gld.; zalog za uboge, dohodki 25.185 gld. troški 24.357 gld.; deželni šolski zalog, dohodki 6006 gld. troški 4418 gld.; zalog gluhozemice, dohodki 6539 gld. troški 20.723 gld.; zalog za ranjene in bolne vojake, dohodki 1126 gld. troški 1230 gld. in zalog za gozdnarstvo, dohodki 775 gld. troški 80 gld.

Za troške za zemljiško odvezni zalog se je določilo 92.541 gld. Da se pokrije ti in pa znesek 58.325 gld., ki ga ima dežela platiti na odbitek vgotovljenega svojega dolga, naloži se 9% doklade na vse državne neposredne davke.

Deželnemu odboru se je naročilo, naj pošlje občinam okrožnico, v katerej naj se opominjajo, naj ne preganjajo gospodarstvu koristnih ptičev in naj pokončujejo gosence.

Dalje se je deželnemu odboru ukazalo, naj se obrne na vlado, da se po diplomatičnem potu tudi v sosednjih državah doseže varstvo koristnih ptičev.

Po teh sklepih se je pričela tajna seja.

Iz poročila deželnega odbora priobčujemo še to le:

Dežela je tržaški bolnišnici dolžna 57.000 gl. od katerih spada 24.000 gld. na blaznico. Ta dolg se popliti v treh letnih obrokih; da se je platil prvi obrok in poravnale druge dolžnosti, vzelo se je 50.000 gld. na posodo pri goriškej zastavnici.

V zadnjem zasedanju je sklenol deželni zbor vsled prošnje društva »Sloga«, zahtevati od vlade, naj se poduk v deželnih jezicah na srednjih šolah razširi. Naučno ministerstvo tega sklepa ni potrdilo, opirajoč se na to, da je po organizaciji mogoče, materinega jezika se popolnoma naučiti, vendar pa se bodo šolske oblasti na to ozirale, da se bo poduku v deželnih jezicah dajala tista podpora, katera je dopustljiva glede družih učnih predmetov.

V poročilu se nahajajo tudi dogovori z vlado, zadevajoč vredbo reke Soče. Vlada je namreč lansko leto napravila načrt, po katerem bi se vredila spodnja Soča. Ali dežela s tem ni zadovoljna, ona hoče, naj se vredi Soča od izvora do ustja, ali pa nič ne.

Deželni odbor svetuje tudi, naj se sezida samostojna blaznica.

Porečki deželni zbor se je po obravnavi navadnih stvari že 7. t. m. zaprl.

V dalmatinskem deželnem zboru so bili 7. in 8. t. m. vroči razgovori. Bajamenti je 7. t. m. stavil več interpelacij, mej drugimi tudi ono v lastnej njegovej zadevi, kdaj pride na dnevni red poročilo deželnega odbora glede razpuščenja splitskega občinskega zastopa. Mej tem je nastal hrup na galerijah in v zbornici, da je bil deželni zbor načelnik primoran galerijo sprati.

Metodovo ime proslavljalo vse potomstvo pri Moravcih, Čehih, Bolšarih, Liburničanih, Poljaci, Rusinih in pri vseh Slovanih od Jadranskega morja do zadnje Novgorodske pokrajine.

Ker tedaj je v zjedinenju z rimsko cerkvijo, majko vseh cerkv, toliko upanje varnosti, tolikih dobrot zagotovljenje, toraj si močno prizadevajte, ljubljeni sinovi, da se ta zveza pri Vas ohrani in dan na dan globoko utrjuje. Z jednodušno molitvijo prosimo sv. Cirila i Metoda, naj dobrotno blagovolita z nebes brniti slovanske narode ter izprosi od Boga jednim stanovitnost, razsvitljenje, drugim, da gorečnost mejebojne ljubezni v vseh sreih unemata, sovraštva, prepire, zavidnost pa od dedovine Gospodove obračata. Pred vsem naj Bogu priporočujeta oni narod, kateri ima po številu, mogočnosti i bogastvu največje veljavo, i kateri ju česti za svoja blagovestnika, ki pa je zvezo pretrgal, po kateri sta ga bila prav ta blagovestnika zjedinih z sv. Petrom i rimsko cerkvijo.

Kadar se povrne jedinstvo v veri i hodo zagotovljene pravice posameznih dežel, potem stoprav se bode veliko zanašati na Vaše prizadevanje i moč za širjenje kraljestva božjega na zemlji: ker po božjem sklepu se kaže, da je Slovanski narod prihranjen za posebne namene.

Sicer pa, ljubljeni sinovi, povrnite se zdravi i veseli v svojo domadžijo; pripovedujte svojim bratom, kar ste v mestu Rimu videli i slišali. Vi bodite priče, da spoznajo vsi, da naša očetovska dobrovoljnost v ljubezni objema vso blagodušno i veliko družino slovanskih narodov, i zarad tega je najgorečnija želja našega srca, naj se z gorečo skrbjo, z nepremagljivo zvestobo katoliške cerkve držé, da se nobeden ne zgubi iz te pre-svete ladije, kajti kdor se v njej ne nahaja, da govorim z besedami Vašega Jeronima, pogine v potopu. Naznanite jim apostolski blagoslov, kateri njim i Vam posameznim i vsem skupaj z največjo ljubeznijo delimo v Gospodu.

znoti, ter rekel, da ta stvar pride v jutrišnjem seji na dnevni red.

V tej seji se je dalje dal deželnemu odboru nalog, naj v prihodnjem zasedanju predloži nasvete glede ustanovitve zemljiško-kreditne banke, in sprejel se je Klaičev predlog, naj se cesar naprosi, da se zveže damatinska železnica s hrvaško.

Dopisi.

V Trstu 12. septembra.

(Zadnja volitev.) Zadnji smo rekli, da bi vlada in g. Burgstaller zaslužila dobro lekcijo zaradi postopanja v volilnih zadevah V. okraja, in to se je tudi zgodilo; k ljubni temu, da se je gospod B. vozil po okraju in na vso moč agitiral, ni se zgodila njegova volja in on sam, ko načelnik volilne komisije, moral je proglasiti, da je izvoljen dr. Bizjak z veliko večino 102 glasov. Rekli smo tudi, da so volilci sami uže prvokrat tako hoteli in hoteli so to tudi drugokrat; drugokrat pa posebno zato, da pokažejo vladi, mestnim očetom in gospodu B., da oni niso stvar, s katero se sme pometati, da oni hočejo brniti ustavne svoje pravice, vsled katerih ni dopuščeno nobene večini, da izključuje iz parlamenta njej neljube manjšine, oziroma poslance. Označili smo uže zadnji pot postopanje vlade o tej zadevi in menimo, da nam ni treba več dosti govoriti in odgovarjati tudi na napade v domačih listih, kajti »facta loquuntur«. Vse je zdaj radovedno na postopanje vlade, večine mestnega zbora in dr. Bizjaka in naravno je, da je to danes v mestu najvažnejši tema zraven razstave. »Tagblatt« tržaški in tudi »Cittadino« hvalita volilce na Opčinah, ker so tako vesoljno protestovali proti postopanju večine mestnega zbora; organ namestništva bo gotovo stvar tako sukal, kakor nek dopisnik v slovenskih listih, katerega zdaj iščejo z laterno po Trstu, pa ga ni najti. Pač grdo pa je, da ovajajo dopisnike nekatere tiskarne in nekateri gospodje poluredniki, če prav nobeden ni prašal po njih in zato dajemo prav gospodu dopisniku, da se jezi, akopram je znano, da se nema batl Depretisa, kateri je nekda prav zadovoljil z duhom nekaterih dopisov onega dopisnika. Včasih so tudi nasprotniki enih misli: »Schöne Seelen begegnen sich«.

Ne vemo pa v kakaj dušnej zvezi z ustavovskim duhom je ona trditve dopisnika, da je bil »Tagblatt« poprej boljši, nego zdaj. — »Tagblatt« je poprej, kakor vsi vedo, včasih še koketiral z ustavovci in grajal Čeha, Slovence itd., a zadnji čas jih zagovarja odločno, kakor je sploh znano po Slovenskem. Učenjakom je pripuščena posebna logika, imajo privilegij pameti, če včasih tudi dajo zausnice zdravej pameti.

Na Opčinah 12. septembra.

Naše »bralno društvo« je večeraj priredilo jako sijajno veselico. Na dvorišču g. Malalana postavljen oder je bil ozalšan z narodnimi zastavami, počastilo je obilo gostov iz Trsta in Krasa to veselico. Ob 4 uri točno nastopi načelnik g. Daneu na oder ter v kratkem govoru nariše pomen društva; k zaključku govora zaigrala je godba cesarsko himno, katero je vse občinstvo stojé razkrito poslušalo in burnim rokoplaskom in živio-klici spremljalo.

Openski pevski zbor je potem pel »Dijaška«, ki se je morala ponavljati. Deklamovala je deklica A. Sašičeva v narodnej opravi »Graničar« prav dobro. Bila je prvokrat na deskah ter žela obilo pohvale. Zbor je pel »Slovan« in za tem se je vršila igra »Dva gospoda in en sluga« prav izvrstno. Gospoda Kariš »Gerdina«, V. »Prostin« sta svoji nalogi prav dobro igrala G. Ferluga »Sluga«, znal je sè svojim humorjem izvabiti obilo smeha, bil je vistini pravi sluga. Gospodičina Daneu Fr. »Pavlina« ima obilo talenta za dramatiko, ta bode kaj dobra igralka. Gospodičinej Liziki plemenitej Wieselbrun smo se čudili, ker je tako čisto, pravilno i ljubko igrala, iz njenih ust smo slišali vso lepoto našega jezika. Po Kocijančičevem venčku se je začel ples pod milim nebom, ki je do ranega jutra trajal. Okusni lampijoni so prijazno razsvetljevali plešišče. Po dvoranah pa se je govorilo, pelo in napivalo prav živahno. Posebna hvala gre pevskeemu zboru, katerega je izšolal izvrstni gospod V. v kratkem času. Živeljo bralno društvo na Opčinah, le naprej po potu omike! Samovič.

V Rojšanu, 1. septembra.

(Diogen i Sokrat; Kamelija.) Ne mislite g. urednik, da bodem tu govoril o cinizmu prvega, ali o peripateticizmu drugega slavnega modrijana — kojih imeni se bliščita na čelu mojega lista. »Altri motivi ed altre cause mi furon di sprone«, da zabilježim te le vrstice.

Nemško pomorsko poveljništvo je zasačilo v Kilskej ladijehesalnici dva železna parobroda lahke zgradbe do 16 morskih milj v enej uri ostavljajoče hitrosti; jako trdna, trpežna, povsem zgotovljena i topovi oborožena; prvi imenom »Diogen« i drugi »Sokrat«. Po naročilu nekoga gospoda je vodstvo ladijehesalnice uže m. l. dobilo povelje zgraditi parostroja po predloženem mu načrtu; da posebna komisija je poverila njemu nalogo storiti korake, da se še v tem letu zgotovita. Jeden parobrod je namenjen za vojno moč peruvijanske republike i drugi za Grško. Sedaj sta bila gotova, topovi z vso vojno opravo preskrbena i uže pripravljena da odplujeta — Bog ve kam; — ali glej osode! — pomorsko poveljništvo je pričelo sumiti o namenu i je kratko malo oba zaplenilo i pod varstvom vranice »Blücher« razoržilo. Nijednega ni, da bi napram tej silovitej zaplenitvi ugovarjal. Sumi se, da parnika sta bila namenjena Fenijanom ali ruskim nihilistom.

Ako me spomin na vara, m. l. čital sem v nekem časopisu, da je jedna vojna ladija zed. ameriških držav nekaj milj od morskoga zaliva Gvineja v srednjej zapadnej Afriki zaplenila prav tak brzi parnik. Vrlo dobro oborožen za vsako obrambo proti tujej sili i v njem našla mnogo živega človeškega mesa ponesrečenih zamurcev, kupljenih — mogoče i tudi zarobljenih v Afriki, da jih prodajo v sužnike na Kubo — ali kam drugam. O onej zaplenjenej ladiji je bila temeljito opisana konstrukcija, nje plutvena možnost brzostroja, jadrevina itd. Nehoté sem v duhu primerjal ono — se sedaj zaplenjenima.

Zgradba se popolnem ujema i sodim to le: Diogen i Sokrat, zaplenjeni ladiji, gotovo spadata v vrsto onih, ki vsak trenotek so v stanu promeniti ime i namen. Gospodari so jim skrivna društva blivajoča v srednjej ali južnej

Ameriki i tudi na zapadnej strani Afrike, ki tihoapno plujó ob tem delu sveta, da črnce kupujo ali drugáče — da jih dobičkom prodajajo v sužnost.

Takim parnikom je dvojin namen, braniti se napadom, i prevažanje blaga. Iz tega izvira njih vojna oprava — i plitvenost zgradbe, kakor bi imeli služiti trgovinstvu. Utegnol bi mi kedo ugovarjati ali očitati: Čemu so vojne ladije mnogih držav, ki neprestano plujejo iz kraja v kraj po širnej morskej gladini, ako ne za varnost na morju?

Res je — ali naj se zapomni, da pomorsko svetovno varstvo po otaljenih in ustranjenih delih morja opravljajo vojne ladije nižje vrste, plitve, imejoče na razpolaganje najmožnejše brzostroje, ki jih sedanja mehanika je zmožna ustvariti. Koparice so hitreje od najhitrejših vojnih ladij. O tej resnici nam svedočita omenjeni ladiji. Ako bi tudi roparica prišla v dotiko z veliko oklopnico ali mogočno kazemat ladijo, poslednja bi jej prav malo škode napravila, kajti prva jej iz pred vida zgine, kakor tica v zraku. Pomislite, 16 m. milj v enej uri! Ako katero zasačijo, zgodi se po naključju. Ko preli nevihta, poiščejo si varnega zavetja, v tem pripluje v isti namen i tudi vojna ladija; zapre jej pot i po njej je: mora se podati, ali utoniti.

Slavni ruski viceadmiral Popov je po naročilu ubitega carja izdelal obris sedaj uže končanega osobnega »jachtar«, ki bode zmožen prepluti do 17 m. milj v enej uri. Do sedaj v navtiki še nepoznata hitrost. Pri njega poskušnji v Finslandskem zalivu se je pa pokazala pomankljivost stroja, ki je le 14¹/₂ morskih milj bil zmožen ostavljati.

Pustimo ladije, stroje, ter govorimo o neznajnejh stvarih! Čete-li neznajnega bitja od kamelije?

Kedo ne pozna one belo-snežne cvetice? Jaz sodim, da vsako pošteno dekle.

Ali kedo ve — od kod je k nam prišla? Neko jutro decembra meseca 1739 l. šetal se je Ferdinand VI. po svojej spalnici, tikom onej kraljice Marije Terezije v kraljevoj palači v Madridu na Španskem. Kar se odpro duri bližnje kraljičine sobe i ona stopi pred kralja radostna držéca v roki neko belo cvetico, ki mu jo podari.

Lepa cvetica, ali brez vonjave, odgovori jej mož, poljubivši ženo, kojoj je strastno ljubil. Nova je ta cvetka iz Filipinskih otokov, pravi kraljica. Najkrasnejša je Vam namenjena i to, ki i tudi Vam izročam, namenila sem gospodič. Rosales, ki tako izvrstno predstavlja Emilijo v žalostnej igri Cinna; i hočem, da jo Vi njej podarite še nocoj v knežjem gledišču.

Cvetica, katero je kraljica podarila svojemu možu, od tega je 142 let, je takozvana kamelija.

Jeden misijonar iz reda očetov Jezuvitov, dan preje pripluvši iz vzhodnje Indije, poklonil je v dar kraljici drevesce imejoče dva debela cvetna popka.

On je seboj prinesel to rastlino z otoka Lukov iz potočja filipinskega. Drevesce so vzrejali v posebnej posodi, ki je bila vsa ozaljšana materinimi biseri. Jezuvit se je imenoval oče Camelli (Kameli) i po njem cvetka kamelija. Klice omenjene rastline so z velikim trudom negovali v cvetlinjaku »Buen Retiro« v Madridu. Akoprav na Špansko zemljo prinesena uže l. 1739, belo-snežna cvetka, — ostala

riešiti u poviesti čovječanstva božjom providnošču namienjen si zadatak.

Osobito mi sinovi naroda hrvatskoga, koji je velik dio baštine ostavljene celomu Slovinstvu od prvih prosvietitelja njegovih kroz vjekove čuvao i do danas čestimice očuvao, velikim pouzdanjem pristupamo k Tebi, sveti oče! koji si, ponovivši dubokoumne rieči svojega slavnoga predšastnika Ivana VIII: »knjigu slovinsku, kojom da se slava bogu dostojno uzdaje, pravom hvalimo i zapovjedamo, da se tim jezikom navješćuje slava i dela Krista Gospoda našega«, celomu slovinskomu rodu svečano izjavio, da crkvom posvećene narodne osebine njegove stoje pod zaštitom svete stolice. S ovom si svečanom izjavom potvrdio naprama iztoku, gdje se je i crkven život raznovrstnimi oblici zaodjenuo, ono veliko i po crkvu spasonosno velikoga crkvenoga naučitelja sv. Augustina načelo: samo »u nuždnh jedinstvo«.

Dočim mi ovom takodjer prilikom očitujemo svoju neuzkolebivu odanost k svetoj rimskoj stolici, tomu stožeru jedinstva crkve, i sinovlje poštovanje prama uzvišenoj osobi svetosti Tvoje: najsmjernije molimo Tebe, koji naprama Slovinstvu, razvijućemu u naše vrijeme sile svoje, sliediš po višem nadahnuću stope pomenutoga velikoga pape, da poput njega pošalješ hrvatskomu svećenstvu i narodu milostivu poruku: »Razširenima vas rukama zagrljujemo i očinskom ljubavi primamo i voljni jesmo njegovati vas uvijek apostolskom dobroćivostiu«.

U Zagrebu na blagdan Duhova 1881.

Izvršujući odbor za hrvatsko hodočašće u Rim. (Dalje prihodnjić.)

je še premnogo desetletij nepoznana ostalej Evropi. Srečni posestniki onega rastlinskega zaklada niso hoteli, da bi se nje sajenje razširilo i postalo občno, kakor je dandanes.

A. B.

V Tomenjah. 5. avgusta.

V Tomenjah na Notranjskem v trnovske dekaniji, duhovniki Harije, stoji cerkev, posvečena sv. Urbanu, vinskemu patronu. Nekdaj je bila sloveča romarska cerkev; zdaj pa je zelo zapuščena in uboga. Lani smo jo nekoliko popravili ter jej napravili nov zvonik, ki je iz milodarov skoraj dovršen in bil 29. maja t. l. od g. trnovskega dekana vpričo več družih duhovnikov in obilo ljudstva blagosloven. V tej cerkvi je še veliko poprav potrebni; namenili smo se toraj še to leto cerkev preokreniti, oltar sv. Urbana preslikati i nov potreben kor narediti. Ali ker nas je le 36, zgolj ubozih kmetov, katere je lani toča, letos pa suša popolnoma obubožala, zato mi sami tega ne moremo izvršiti.

Ker je sveti Urban, ki drži grozd v rokah, vinski patron, obračamo se s prošnjo do vseh tistih, kateri vino pridelujejo ter jim je draga čista kapljica, kakor premožnim gospodom v Trstu in okoli njega, v Gorici in okoli Gorice in po vsem Primorskem ter jih v imenu sv. Urbana prosimo, naj bi nam pomagali olepšati sv. Urbana, da bodo pridelovali obilo zdravega grozja i polnili sode z dobrim vinom.

Darovi naj se pošiljajo g. Janezu Šerjancu, duhovniku v Harijah, pošta Il. Bistrica.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Austrijski in ruski cesar, kakor se poroča iz Londona, snideta se v malo dneh. Kde se ima to zgoditi, o tem se nič ne omenja. Mi želimo, da se ta vest vresniči.

Poljedelski minister v liberalnej dobi je bil tako učen, da ni ločil detelje od pšenice, kar je na Češkem očitno pokazal; sedanjí minister Falkenhayn pa se zelo zanima za poljedelstvo. Zdjaj potuje po Tirolskem ter jako marljivo ogleduje deželo.

Na Hrvaškem vlada strašno dela, da spravi večino Madjarov v deželni zbor; brezobzirno odstavlja ban profesorje in uradnike, o katerih le sumi, da držé z narodno stranko, ono stranko, ki je vedno hodila po potu pravice ter z Madjari sklenola nagodbo. Vlada hoče uničiti to stranko, ki je na Hrvaškem edina sposobna, vzdržati prijateljske razmere mej Hrvatí in Madjari, pa ne vidi, da s tem polí Hrvatí v naročje Starčevićeve stranki, katera ne pripoznava ni dualizma ni nagodbe z Madjari, ampak zahteva popolno neodvisnost. Ta stranka se vsled progiranja hrvatskega naroda tako krepi in širi, da k malu postane mej narodom vsemogočna, i ko se to zgodi, potem bo sprava z Madjari nemogoča i nastanó taki razpóri, da sam Bog vé, kakšen bo konec. Hrvatski ban se z ognjem igra, naj pazi, da se mu streha nad glavo ne uname.

Z Ogerskega se hoče 12000 Bolgarov izseliti. Imeli so tam v najemu zemljišča užé mnogo let ter so jih prav dobro obdelovali i v prav raj prestvarili. Zdjaj pa jim je ogerska vlada najem odpovedala in zato so se obrnoli na bolgarsko vlado s prošnjo, naj jim dovoli, da se zopet nazaj preseló i bila je uslišana njihova prošnja ter se jim je odkazalo 12.000 oravov zemlje blizu Sistova. Prosilí so tedaj ogersko vlado, naj jim dovoli, da se izselijo, ali ona jim tega dovoljenja ni hotela dati. Tako ogerska vlada dela z nemadjarskimi narodi!

Vedno glasneje pritožbe iz Bosne i Hercegovine o velikih napakah v upravi primorale so našo vlado, da pošlje tija sekijskega načelnika barona Krausa, da razmere natanko preišče ter nasvetuje predloge, da se odpravijo.

Vnanje države.

O italijansko-austrijsko-nemškej zvezi se v diplomatičnih krogih pripoveduje to le: Italijanski poslanec je vprašal kneza Bismarka: Kaj bi rekli, ako bi prišli mi z orožjem in prtljago v avstrijsko-nemški tabor? In Bismark je odgovoril: Prinesite se sabo, kar hočete, le nobenih pridržkov ne.

Italijanska vlada je, tako se trdi, v resnici vprašala v Berlinu, pod katerimi pogoji bi bila mogoča tesnejša zveza z Avstrijo i Nemčijo. Bismark pa je odgovoril: Pot k nam v tej zadevi drži skoz Dunaj. — Garibaldijevi časniki zelo hudo napadajo Avstrijo.

Iz Rima se poroča, da je italijanski ministerski svet, ki je bil 4. t. m. v Milanu, sklenol, naj kralj potuje na Dunaj in v Berlin, da obišče našega i nemškega cesarja.

Na Ruskem pričakujejo v malo dneh razglašenja mnogo zakonov, po katerih se veliko napak odpravi in času primerne preuredbe uvedó.

Ruski car se je sešel z nemškim cesarjem 9. t. m. v Gdanskem. Ta shod je osupnol vso Evropo toliko bolj, ker ga nobeden ni pričakoval i ker so se ga razen cesarjev vdeležili tudi Bismark in ruski diplomati; tedaj je zelo verjetno, da ima politično važnost. To je zdaj gotovo, da mej Rusijo i Nemčijo ne vlada napetost, kakor so trdili nemški liberalni časniki, ampak prijateljstvo in užé to ima veliko politično pomembno. Iz Londona poroča »Standard«, da je shod vzbudil na Francoskem in Angleškem nezaupanje in skrb, enaki glasovi se čujejo iz Italije. Najhuje je brez dvombe zadel Gambeto, ker mu je prečrtal račune na Lotrinško in Alzacijo. Nekateri smatrajo ta shod kakor zvezo treh cesarjev zoper zapad; na tem pa utegne le toliko resnice biti, da zveza ne bode agresivna, ampak defensivna, tedaj mir čuva joča, ker sedanje notranje razmere vseh držav tako politiko zahtevajo. Zveza ta pomenja gotovo brambo konservativnih elementov zoper socialistične napore, i pri tem takem je Italija iz te zveze izključena.

Na Bolgarskem so se duhovi pomirili, ker se vlada vede pošteno in modro; knez je bil mož beseda in zato i ker nobenega ne proganja zaradi političnih načel, pridobil si je splošno spoštovanje.

Nemčija zopet ustanovi poslanstvo pri papežu, kar kaže, da je Bismark sprevidel, da je proganjanje katoličanov Nemčiji v škodo i le socialistom na dobiček.

Grška vojska je brez boja zasedla Tesalijo; povsod so se turški vojaci pred njo umaknoli. Tega se pač ni nadejal nobeden, kdor pozna turško zvižanost.

Na Kreti ali Kandijo je počila vstaja, ker ljudstvo neče nič vedeti o škofu, katerega je turška vlada imenovala; vse ljudstvo se obožuje.

V Egiptu se je unel upor; 4000 vojakov s 30 kanoni je obstopilo zadnji petek Abdinovo palačo v Kahiri in zahtevalo, naj odstopijo vsi ministri i najse okliče ustava. Prvemu zahtevanju se je Khedive takoj udal. Ni dvombe, da je ta upor sad ščunjanja od zunaj. V Afriki so s tem nastale nove zelo nevarne zapletke.

Iz Afganistana se poroča, da je Ejub kan, ki je zmagal avfganskega emirja, proglasil sveto vojno zoper Angleže.

DOMAČE STVARI.

Cesarjev dar. Cesar je podaril 300 gld. mornaričnemu zavodu v Gradu.

Volitev v mestno svetovalstvo na Opčinah, ki je bila zadnja nedeljo, gotovo je osupnola slovenski svet. Bil je namreč zopet izvoljen dr. Bizjak z 103 glasovi; gospod Malalan, čislán narodnjak, dobil je le 22 glasov. V drugačnih razmerah bi naši rodoljubni volilec gotovo bili glasovali za vrlega Malalana; z izvolitvijo dr. Bizjaka pa so dali tri nezaupnice: deželnej vladi, mestnemu svetu in onemu gospodu, ki je mislil, da ima poslanca v svojem žepu. — Naš dopis iz Trsta govori več o tej zadevi.

Razstava v Trstu. Nekdo je ponudil komisiji za razstavo 100.000 gld. katere takoj plati, ako mu pripusti namenjeno loterijo. Včeraj je sklenol odbor da se odpre razstava 1. avgusta. Včeraj so užé začeli pripravljati dotični prostor pri sv. Andreju, to je začeli so zasipati en del morja.

O angleškej eskadri v Trstu. Angleški admiral Beauchamp-Seymour je angleškej vladi poročil, kako srčno je bila v Trstu sprejeta eskadra. Zato se je angleška vlada s posredstvom našega ministerstva zahvalila za gostoljubnost, katero so tukaj uživali angleški časniki.

Assicurazioni generali, najboga-tejša tržaška zavarovalnica, darovala je za češko narodno gledališče 1000 gld. — Naj bi jo posnemala druga društva.

Iz Škedenja se nam piše: Naš capovilla se je odpovedal odborštvu pri posojilnici rekši, da dela užé poludrugó leto, če tudi se je posojilnica še le pred enim letom ustanovila. Odborništvo res nič ne nese, zato odpoved umejemo, a onej službi, ki nese, če tudi jo užé dalj časa ima, ni se odpovedal naš capovilla.

Volitev v državni zbor za mesta, trge in trgovinsko in obrtniško zbornico na Goriškem je razpisana, in sicer za mesta in trge na 3., za trgovinsko zbornico pa na 5. oktobra. Voljen bo brez dvoma zopet soglasno grof Coronini.

Kuponi k zemljiško odveznim obligacijam za Goriško se izdaje novi za desetletje od 1. maja 1882 do konca novembra 1891. Posestniki taci obligacij naj se obračajo zanje na goriško deželno blagajnico; izkazati

se morajo z obligacijami in položiti pobotnico, v kateri je navesti številko obligacije i nje nominalno vrednost.

Mestni magistrat daje na znanje, da se je ravnati, ker so se v nekaterih krajih pokazale garje pri kosač, s to živino enako, kakor z garjevimi ovci. Vsak slučaj bolezni naj se brzo magistratu naznani.

Iz Žavelj smo zvedeli — žalibog še le pozno, da je našemu prijatelju, znanemu rodoljubu Ant. Križancu, umrla blaga in pridna soproga Rozalija. Pogreb je bil 23. avgusta, vršil se je vpričo velike množine ljudstva sijajno. Udeležil se ga je tudi g. poveljnik veteranskega društva z mnogimi družabniki. Godci filharmoničnega društva iz Milj pa so zagodli rajni slednjo popotnico. Naj v miru počiva!

Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo bo imelo redni občni zbor 26. 27. in 28. t. m. v Kočevju. Program je jako zanimljiv.

Narodni dom. »Slov. Narod« od 6. t. m. živo priporoča, naj bi se užé enkrat vresničila Slovencev splošna želja, da se sežida v Ljubljani »narodni dom«. Kako zelo potrebna bi bila tako stavba, to gotovo najbolj čutijo vsi oni rodoljubi, ki ne stanujejo v Ljubljani, pa od časa do časa tja potujejo. Mi moramo živo to stvar priporočati, ker je slovenskemu ljudstvu velevažna; naj bi premožni ljubljanski rodoljubi, saj jih ne manjka, to stvar v roke vzeli, ker ne bodo imeli zgube, ampak gotov dobiček. Naši ljudje so premalo podvzetni i zato vidimo, da nas tujei povsod izpolnjevajo; ta mlačnost mora nehati, ker je narodu v veliko škodo. Naj bodo nam tudi na to stran vzgled Čehi, ki gmotno tako veselo napredujejo i toliko darov donajajo narodnej blagosti. — Ljubljancem, zidramite se! če le hočete, pa bode »narodni dom« gotovo, predno mine eno leto.

Nagrobna spomenika za slovenska umrla pisatelja Val. Mandelca in J. Jurčiča je izdelal ljubljanski kamenosek g. V. Čamernik. Prvi se pošlje v Karlovec, drugi pa se tudi k malu postavi na Jurčičev grob v Ljubljani. Spomenik bo ograjen z okusno železno ograjo, katero dela ključavničar g. Zelenec.

Cesarjeva šala. Pri necej avdijenci na Ogerskem je vprašal cesar nekega deputatskega uda: »Vi ste tukaj odvetnik?« — »Da, veličanstvo«, odgovoril je vprašani. — »Ali ste sami?« — »Več nas je, veličanstvo.« — »In imate vi in vaši tovariši mnogo posla?« — »Ne, veličanstvo.« — »To je še sreča — odgovoril je cesar — sicer ne za odvetnike, pač pa — pristavil je šalivo — za ljudstvo.« — Naj si te besede globoko v srce zapišejo oni naši kmetje, ki se tako radi pravdajo.

Velike vojaške vaje so se v Postojni začele 1. t. m. z jedno brigado, katera je sestavljena iz polka Jelačić, 1. in 3. bat. Hess, 4. bat. Weber, 2. bateriji topničarjev, 1. eskadrona ulancev in nekaj sanitete. 1. in 2. t. m. si je ogledal vaje Flzm. baron Kuhn, ter se o njih zadovoljno izrazil. — V sredo, 7. t. m. je bil pri vajah nevarno iz topa zadet nek topničar, kateri teško ozdravi. Nesreči povod je prevelika naglost.

Kobaridska narodna čitalnica napravi v nedeljo 18. sept. v Žganovej dvorani veselico. Spored: 1. Hajdrih — »Hercegovska«, zbor s čveterospevom. 2. Govor. 3. Dr. Ipavec — »Danica«, samospjev z zborom. 4. Cegnar — »Prvečeva klet«, deklamacija. 5. J. Kocijancič — Venček narodnih pesmi. 6. »Gospod Čapek«, vesela igra v enem dejanji. Po besedi domača zabava. Začetek točno ob 7. uri. Vstopnina 20 kr. Čisti dohodek je namenjen čitalnični knjižnici. K obilnej vdeležitvi vljudno vabi Odbor.

Solkanska šolska mladina je napravila lepo veselico v nedeljo 4. septembra s tem le sporedom: 1. Pozdrav. 2. Cesarska himna — pela sta mladina in možki zbor. 3. Deklamacija — A. popotnik B. mati. 4. Pri zibelki — možki zbor. 5. Igra: — Stari vojak in njegova rejenka. 6. Po jezeru — pela je mladina. 7. Deklamacija — A. modra miška B. skopulja. 8. Molitev — pela mladina. 9. Deklamacija — Graničar. 10. Na straži — možki zbor.

Slovensko berilo za osmi gimnazijalni razred, katero je izdal dr. Miklošič, prišlo je v drugem tisku na svetlo. Vredil i nekoliko predelal ga je g. Navratil.

Na Proseku se odpre c. kr. pripravnica za nemške srednje šole 16. septembra t. l.

Tine Pregelj,
voditelj.

Razne vesti.

Hud potres je bil 10. t. m. v več krajih srednje Italije. Več hiš je poškodovanih i nekoliko ljudi tudi ubitih bilo.

Gora Platten na Švicarskem se je utrgala ter nekoliko gorske vasi »Elen« zasula in 150

ljudi pokopala. Pomagati ni mogoče. Vsa vas z 1000 prebivalci je v nevarnosti. Dolina je pod vodo.

Goveja kuga se na Ogerskem zelo širi. Tudi se je prikazala v Simeringu blizu Dunaja.

Kolera je vstala v mestu Aden, na Radečem morju; od 37 bolnikov jih je umrlo 30. Najbrže se je izcimila mej mohamedanskimi romarji, ki hodijo v Meko.

Sodnji dan je bil užé sto in stokrat prorokovan, in vselej so se našli ljudje, ki so takim prorokovanjem trdno verovali. Posebno po minolem prvem tisočletji je bila vera v konec sveta tako splošna, da so ljudje skoraj vse delo popustili i nastopek je bila strašna lakota in vsled te kužne bolezni, ki so ljudstvo grozno morile. Kako abotna so taka prorokovanja, naj kaže to le: V oberemelskej cerkvi pri Bernkastlu je vzdán kamen s tem le napisom:

Quando Marcus Pascham dabit
Et Antonius Penteostem celebrabit
Et Ioannes Christum adorabit
Totus mundus vac clamabit.

(To se pravi: Kadar pade Velika noč na sv. Marka dan (25. aprila), binkošti na sv. Antona dan (13. junija), in sv. Rešnje telo na sv. Ivana dan (24. junija), gorje bo vpil ves svet.) Mihael Nostradamus pa je to le prorokoval:

Quand Georges Dieu crucifera,
Que mare le ressuscitera,
Et que Saint Jean le portera
La fin du monde arrivera.

(To je: Kadar pade velikonočni petek na sv. Jurija dan (23. aprila), Velika noč na sv. Marka dan in sv. Rešnje telo na sv. Ivana dan, pride konec sveta). Vse to v obojem prorokovanju pa bode v letu 1886, tedaj bi moral biti to leto sodnji dan, ako bi prorokovanje kaj veljalo. Koliko pa res velja, to se vidi iz tega, da je vse to bilo užé v letih 919, 1014, 1204, 1451, 1666, 1734, in bo še poleg leta 1886 v letih 1943, 2038, 2190 itd. Koliko krat je telaj po teh prorokovanjih imel biti užé sodnji dan, in vendar ga še ni bilo, ter ga še dolgo ne bode, ker imate solnce i zemlja še polno življenja i še prav nič ne bolehafe,

Poslano.

Šolsko blago po znižanej ceni.

Priporočam pisanke po 1.15 gld. (na debelo, z zemljevidi in brez njih), risanke po 3 gld. in 2.50 gld. (manjša oblika), ter knjige: zgodovina po 10 kr., zemljepis brez podob (po 10 kr.), s podobami (po 26 kr.), domovinoslovje (po 8 kr.), prirotopis (po 56 kr.), fiziko in kemijo (po 60 kr.), geometrijo (po 24 kr.), malo fiziko (po 23 kr.), gospodinjstvo (po 30 kr.), prvi poduk (po 60 kr.).

J. Lapajne v Krškem.

Poslano.*

Zoper poštne uradnike in pošte se je užé toliko pisalo, ne le v našem cenjenem listu, temuž užé sploh so se od vseh krajev po Slovenskem čule pritožbe v slovenskih listih. Ali pa dela kaj zoper to poštno vodstvo v Trstu? Dozdeva se človeku da ne, ker pritožbe niso še ponehale in žalibog, da se moram tudi jaz pridružiti onim, ki se pritožujejo.

Firma naša se glasi Eduard in Antonija Kobler, in pod tem naslovom tudi prihajajo kupčjska pisma, denar itd., a primerilo se je 7. t. m., da je prišel tak list z denarjem na našo pošto; pošiljatelj je menil, ker več Koblarjev v Brežicah ni, da tudi ni potreba E. A. ampak dovolj je »H. Kobler Hann«. Gosp. ekspeditorka pošlje »recepis« s pristavkom, da denarja ne da, ako podpisem jaz A. Kobler, ampak moram počakati, da pride mož E. Kobler domu. Dosedaj ni bilo nikedar zadržka, ako sem podpisala jaz, in ker se firma glasi na obe imeni, menda so tudi enake pravice, posebno ker mojega moža ni vprašala za pooblastilo in tako tudi mene ne; ako jej res postava velevala, zakaj ni storila poprej tega? In zakaj je prejemale in izročevala denar, ako sem podpisala jaz »E. & A. Kobler« in ker dobro ve, da moram jaz prejemati, ker moj soprug je malo doma, in hodi okoli po kupčijah; ako bi tega ne smela, potem tudi prodajati in kupovati ne smem in potem mora moj soprug drugo plačano osebo dobiti, da bo prejemale pisma, ali sam doma ostati. Ne pravim, naj izročuje denar drugim neznanim osobam, meni pa, ker je znano, da gre kupčija na obe imeni, naj mi ga nikar ne zadržuje in neprilike dela. Ali je to prav, da moram o belem dnevu zapreti prodajalnico in capljati na pošto s pooblastilom, katero sem k sreči še v enem kotu omare našla in kaj, ko bi slučajno ne imela pooblastila od mojega soproga? Blago sem imela proti povzetju na kolodvoru, blago sem potrebovala; denar na pošti, blago na kolodvoru, imam zgubo pri odjemnikih, ki pri meni ne dobé blaga in vrhi tega moram plačati davek od magazina, od blaga, ki leži na kolodvoru in zakaj? le zato, ker jaz nisem »Herr Kobler«, ampak »Frau Kobler«; kedaj moj soprog pride? Ne vem, mogoče, da ves mesec ne, kakor mu namreč kupčije nesó in kdo bi plačal škodo meni? Nobeden! Ubogi davkoplačevalec mora biti pokoren vsem — in vendar on plačuje?

Antonija Kobler.

* Za spise pod tem naslovom je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor mu dotični zakon velevala.

Uredn.

Listnica upravnih: »Edinost« se po 8 kr. prodaja tudi v Gorici, v tabakarni gospe Ane Rotman, via delle Monache, 3. in v Ajdovščini v tabakarni gospe Aug. Dolenc.

Kreditni lozi od leta 1858.

Izrečane so bile na Dunaju 1. septembra te se serije: 285, 850, 1301, 1874, 2165, 2462, 2626, 2896, 2901, 2927, 2946, 2988, 3024, 3154, 3335, 3359, 3822, 3979, 4168.

Dobile so:

Serie	Štev.	Gold.	Serie	Štev.	Gold.
285	62	400	2927	4	400
850	14	400		16	400
	35	400		80	400
	44	400	2946	42	400
	79	400		96	2000
1301	11	400	2988	17	400
	23	1500		21	400
	33	400		24	400
	94	400		80	400
1874	15	1000		83	400
	34	400	3024	21	150.000
2165	5	400		25	2000
	45	1000		27	400
2462	13	400		58	400
	62	400		78	400
2626	37	400	3154	25	400
	72	400		33	5000
	84	400	3335	36	400
2896	55	5000		43	400
	76	15.000	3359	34	400
	86	1500		49	1000
2901	6	400	3822	81	400
	31	30.000	3979	—	—
	51	400	4168	54	1000
	82	400		78	400

Vse v zgoraj navedenih serijah neomenjene številke so dobile po 200 gld.

Dobitki se bodo izplačevali od 1. decembra 1881 poenoti.

Prvo prihodnje žrebanje bo 2. januarja 1882.

Dražbe.

V Buzetu hiša in posestvo Matije Ivaniča iz Mlum, cenjeni 170 gld., 29. septembra, 6. novembra. V Buzetu zemljišče Antona in Marije Fantini iz Kodolje, cenjeno 238 gld., 29. septembra, 31. oktobra. — V Gorici posestvo Jarneja Jucel cenjeno 3669 gld., 31. oktobra, 29. novembra, 24. decembra. — V Trstu posestvo s hišo rajnega Josipa Popel v Rojnu, 13. oktobra. — V Cervinjanu hiša in posestvo Marka Misca, cenjeni 3313 gld., 17. septembra, 17. oktobra, 17. novembra. — Podgradom hiša in posestvo Josipa Babič, cenjeni 2400 gld., 21. septembra, 21. oktobra, 23. novembra. — V Motovunu njiva dedov Timevs, cenjena 345 gld., 21. septembra, 21. oktobra, 23. novembra. — V Gorici hiša in posestvo Ferdinanda Candutti v Senpasu 21. septembra, 21. oktobra, 21. novembra. — V Kopru posestva Petra Rizzi prejšnji Bonomo, cenjena 65000 gld., 16. septembra, 15. oktobra, 10. novembra. — V Trstu posestva Ide, Karola, Viktorije, Ivana Filipuli in Rosine Afer cenjena 2463 gld., 10. oktobra, 11. novembra. — V Pazinu hiša in posestva Simona Voltića iz Tinjana, cenjeni 1500 gld., 11. oktobra, 11. novembra. — V Voloski hiša Andreja Rabič iz gorenjega Rakovca, cenjena 350 gld., 28. septembra, 23. novembra, 21. decembra. — V Tolminu posestvo Josipa Kofola iz Tribuše, cenjeno 2630 gld., 14. oktobra, 14. novembra. — V Pazinu hiša in zemljišče Josipa Ilića iz Pčine, cenjeni 865 gld., 24. septembra, 22. oktobra, 22. novembra.

Natečaj. Več služb za učitelje v tržaški okolici je razpisanih; plača 450 gld. stanovanje prosto ali 150 gld. Gospodične ali vdove brez otrok naj prošnje do 15. t. m. pri tržaškem magistratu vložijo.

Tržno poročilo.

Kava — v dobrem obratu, cene trdne, a brez zdatnih sprememb. Rio gld. 50 do gld. 74.—, Santos gld. 72 do gld. 81.—, Java gld. 78 do gld. 86.—, Portorico gld. 92 do gld. 106.—, Ceylon plant gld. 95 do gld. 135.

Olje — vedno dražje in vse kaže, da cene še poskočijo, ker olja letos manjka. Fino namizno gld. 58 do gld. 70.—, jedilo gld. 42 do gld. 46.—, bombažno gld. 35 do gld. 40.

Sadje. — Cene se še le ustanovljajo in vse kaže, da utegnejo pasti. Sultanina gld. 41 do gld. 42.—, cvebe gld. 25 do gld. 34.—, opaša gld. 24.—, fige v venih gld. 17.—, v sodih gld. 20.—, rožiči gld. 6 do gld. 7 1/2, pomeranče in limoni gld. 7 1/2 do gld. 8.

Riž. — Cene tega blaga postale so mlahove. Danes stane italijansko blago gld. 15 do gld. 22 1/2, Rangoon gld. 12 1/2 do gld. 14 1/2.

Petrolje. — Vkljub temu, da je došlo 6 ladij petrolja, so cene trdne in primeroma visoke; denes stane petrolje gld. 10 1/4, z nagibom, da še poskoči.

Mast in špeh — sta zopet prav močno poskočila. Danes stane špeh gld. 62 do gld. 67.—, mast gld. 70 do gld. 72.

Domači pridelki. — Fižol brez spremembe, cene zadnje.

Dunajska borza dne 13. septembra.

Enotni drž. dolg v bankovih	76 gld. 30 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	77 25
Zlata renta	93 30
1860 državni zajem	130 60
Delnice narodne banke	829 —
Kreditne delnice	347 90
London 40 lir sterlin	117 90
Napoleoni	9 36
C. kr. cekini	5 5
100 državnih mark	57 55

Iščeta se

dva fanta, sposobna za prodajalno jestvin, katere bi pa morala imeti nekoliko kaveje, in biti zmožna slovenskega in vsaj nekoliko laškega jezika. Službo nastopila lahko 1. oktobra t. l.

Bolj na tanko se polize pri gospodu Tance-lu v Proseku.

Doktor Muha,

domači zdravnik porodništva naznanja, da stannje v ulici (Lazzaretto vechio št. 27) II. nadstropje, sprejema doma vsak dan od 8. do 10. ure dopoldne in ob 16. uri v lekarni Fentler via Farneto. (4—3)

Staroslavne

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodelna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in proženejo prav kmalu najtrudovitejša želečena bolesta. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper sreopok ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarni Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti. Ena steklenica stane 30 novcev. (10—1)

Glavna zaloga

izvrstne

PIVE iz pivovarne STEINFELD

(bratov Reininghaus v Gracu)

pri (52—37)

ANT. DEJAK-u jun.

via degli Arstisti v Trstu.

Prodaja v sodcih in boteljah.

Na prodaj so tudi drožje (feccia di birra).

Auerovo

najboljše barvilo za lasé za blekasto, rjavno in črno edino najboljšo na kontinentu, s porokom, da se po vrne snesek, barva v 15 minutah in stalno, da se barva pri umivanju ne odmika. Patent za Avstro-ogersko. Cena za karton tekočina za žebelkasto 4 gld. — za črno ali rjavico 3 gld. — z natančnim naznanilom, kako se ima rabiti 20 kr. več v gotovini ali s povzetjem.

Koppitzinovo

najboljše sredstvo za ohranjenje kože zoper pršnin, vermizem, kožne spušnje, stare in nove rane, otekline, kakor tudi zoper vsako drugo zunanjo bolezen steklenica 1 gld. 20 kr. v gotovini ali s povzetjem, z ovitkom 20 kr. več. Mnogo priča leži na razgled pri M. Hrdličku, c. k. priv. vlastnik na Dunaju, Wieden, Hauptstrasse št. 36, kamor naj se pošiljajo vsa naročila. (24—16)

Jos. Svoboda,

lekar pri 'zlatem orlu' v Ljubljani, Prešernov trg.

priloga lastno izdelane posebnosti, ki so:

1. Vesoljna šupa za živino za konje, govedi, ovce in prešiče, kadar nečijo jesti, plicem mleku itd. v zavrtih po 20 in 30 kr. — 2. Prava Frano-ova esenca, izvrsten domač pripomoček pri vseh boleznih v želodcu steklenica po 10 kr. — 3. Svalki za čiščenje krvi, v skatlah po 20 kr. — 4. Balzam zoper ozeblino po 20 kr. — 5. Tinktura zoper bolečine zob po 10 kr. — 6. Šupa za pokončanje surkov v zavojih po 20 in 35 kr. — 7. Saloliska ustna voda po 60 kr. in Saloliski zobni prah po 40 kr., sta najboljša sredstva za čiščenje ust in zob. — 8. Saloliska šupa zoper potne noge. — 9. Čudoviti balzam za vnanjo in notranjo rabo po 10 kr. — 10. Takozvani njakarski prah zoper kašelj, 20 kr. — 11. Balzam za gušo (krof), s tem se odpravi napihnjeni vrat, 50 kr. — 12. Konjaka tekočina, s to se mažejo bolni konji — 13. Strup za podgane, s tem se pomore podgane in miši. — 14. Potpotež sok, zoper boleznih v prsih in na pljučih. — 15. Santoninski oetelol zoper črve pri otrokih. — Potem se nadalje vsa najznamenitejša zdravila od blizo in od daleč, ribja mast, vino iz Malage za bolnike in zdraviljajoče, francosko žganje, in tudi natančno pripravljene homeopatske zdravila po najnižjih cenah. (15—6)

Skladišče vsakovrstnih

Singer-jevih ameriških

Šivalnih strojev.

Amerikanski Singerjevi stroji s poboljšanim mahalnim koleškom. Ti stroji so pridobili na vseh razstavah darila, so najboljše, in poročilo dajem za nje 8 let, akoprav Singer & Comp. za svoje samo 5 let garantira. Skladišče od Howeya, Wilsona Weeler-ja itd. Naročila iz dežel in poprave se cenijo in natančno izvršujejo. Prodaja tudi in plačilne dele po 1 gld. na teden. Pritiklina, kakor šivanke, sukanec itd. po najnižji fabriški ceni. (12—12)

Filip Battich,
Aquadotto št. 23. Trst.

Drogerija

Ant. Cabalar-ja se je preselila v ulico Caserma št. 6 nasproti nemške kavane. Blago za vsake potrebe in petrolije v hišici na trgu vojašnice.

Kdor želi več

Bezelskega dobrega vina

naravnega raznih let, po ceni kupiti, naj se obrne na E. A. Kohler v Brežicah na Stajerskem.

Važno gospodinjam!

Moj najboljši in izvrstni

stroj za pranje in izžemanje

se skrbnim gospodinjam ne more dovolj priporočati. Daje pri prihranbi mnogega časa in materijala in z največjim varovanjem najčistejšo perilo, kakor se z roka nikoli ne more prirediti. Edino ženska zadostuje, da perilo srednje hiše v sekaterih urah popolnoma osuši. — Cena stroju z navorom za pranje je 15—20 gld., stroju za izžemanje 35—40 gld., stroju za pranje z mahavnim koleškom 15, 40, 45, 50 gld.

(15—6)

Daniel Schmid,

Wien, Mariahilf, Stumpfergasse Nr. 49.

The

Singer Manufacturing & C.

New-York.

Ako se plati vsak teden samo

eden goldinar,

dobi se

Originalni

Singer-jev šivalni stroj,

in to brez povišanja cene

Poročstvo se daje za pet let, poduk na domu brezplačno.

G. NEIDLINGER,
generalni agent

V Trstu, Corso, plača Modello.

Šivanke za Singerjeve šivalne stroje
komad 3 kr. in tucat 30 kr. (13—2)

Velika zmaga vednosti!

»Antiepileptikum« je sredstvo, uradno preiskovano, potrjeno in priporočeno po zdravniških strokovnjakih, popolnoma in jedro odzdraviti v vsakem slučaju najhujšo od vseh holeciz.

Epilepsijo

(božjast)

in tudi vsakojako oslabilnost čutil. To zdravilo je velikega pomena za vse bolnike; užje na tisoče oseb mu ima zahvaliti pomoč. To je netajljiva resnica, katero je odločno priznalo mnogo domačih in tujih časniki.

Antiepileptikum se razpošilja v zabojih s 6 steklenicami s priloženim podukom, proti pošiljavi 25 frankov in poravnani poštini stroškov.

Uspeh se garantira; samo v izrednih slučajih je potreba, zdravilo podvojiti.

Naročila gredo na glavno skladišče

Dr. Kirchner,

(10—6) Berlin, N. W. Brücken Allee 34.

TEODOR SLABANJA

srebrar v Gorici

ulice Morelli št. 47,

priloga vis. častiti duhovščini cerkveno orodje naj-novejše oblike, ki je ima užje napravljeno ali je hoče napraviti kakor se bo želelo namreč:

monstrance, kufodije, kelih, ciborije, svetilnice, svečnike, altarne, tabernakelske in štacijske, kadilnice s kad. čolnici,

altarne in banderne križe, kanonske table, relikvije, kotiče, za blagoslov. vodo, posode za sv. olje, držala za sveče, itd.

Tudi se pri njem staro cerkveno orodje v ognju posrebrni, polati, izčisti in popravi; zavezuje se tudi, da bo vse po poslanjih narisih, kakor se mu blagovolja naročiti, v kar najbolj mogoče kratkem času in po nizki ceni izgotovil.

Na blagovoljena vprašanja se radovoljno odgovarja in vsako blago dobro shranjeno in poštine prosto pošilja. (19—7)

Od c. k. av. namestništva potrjeni

bureau za inserate in naznanila

Vincencija Hrdlička,

Dunaj, Wieden, Hauptstrasse 36. I. nadstropje se pripravlja p. n. gospodi, bankam, denarnim zavodom in vsakemu trgovcu ali obrtniku v domačih in tujih deželah sploh za posredovanje pri naznanilih pod strogo tajnostjo!

Inserati za vse koledarje in časnike se sprejemajo ceneje, kakor če se neposredno naročajo.

Kup in prodajo

hiš, posestev in blaga vsake vrste, posredovanje pri denarnih in službah, pri ženitbenih ponudbah itd. prevzame za inseriranje pod popolno tajnostjo bureau za inserate in naznanila

Vincencija Hrdlička

za vse časnike na svetu. (24—11)

Vinske sesalke

(pumpje) najboljše sestave, pri shodu vinorejcev na Dunaju z državnim in enim zlatim darilom zaradi dobre izdelave odlikovane, s svo pritiklino; prave ameriške cve z dveletnim poročtvom, Mousseux, sodci, menjalne in kljunaste pipe, prehodne zaklopnice in vsi izdelki iz kovine pri Frano Syrovu, Wien, III. Bezirk, Fasangasse Nr. 18. v lastnej hiši. (24—12)

Temeljita pomoč

vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večim delom na čiščenje in snajenje sokrovic in kri in na pospeševanje dobrega prebarljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Rosa življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebarvanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse teško prebarvanje, osobito gins do jedi, kislota riganje, napetost, bledenje, krv v želodci, zaslinjenost, slat žilo, preobleženje želodca z jedili itd., jo gotovo dokazano domače sredstvo, i se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika steklenica 1 gld., pol steklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznavanje je na razgled pripraviljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu poročju svote.

Prečastiti gosp. Fragner!

Naznanjam Vam, da je od Vas prejeli dr. Rozov življenski balzam storil pri meni najboljši uspeh; že eno leto ga rabim, in od tega časa je moje zdravje stalno dobro. — Četiri leta sem živim v Slavoniji. In poleti vlada tukaj tako huda mrzlica, da se me je vsako leto lotila; toda leta 1879 sem jo s pomočjo dr. Rozovega življenskega balzama odvrnil; prej me je mučila slabost želodca, a zdaj me je ponehala. Valed tega sem ta balzam mnogim nasvetoval, in vsakemu je v korist; bom ga dalje vsem priporočal.

Blagovolite mi zopet tri velike steklenice dr. Rozovega življenskega balzama poslati.

S spoštovanjem Vam udani sluga

Stefan Tobl,

mašinski ključar v Egmesee pošta Koska.

Svarjenje!

Da se izogne nečim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarn B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zvez, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarna »k črnemu orlu« v Pragi, Erke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Trstu: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar, Jak. Serravallo, lekarničar.

V Gorici: G. Cristofolletti, lekarničar; G. B. Pantoni, lekarničar. V Ogleji: Damaso d'Elia.

V Zagrebu: Sign. Mitbach, lekarničar. Vse lekarnice in večje trgovine s materijalnimi blagom v Avstro-Ogerski imajo zalogo tega življenskega balzama.

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prva vnamejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanji, prizlezhah, oteklinah, pri izmaščenju, pri morski (mrtili) kosti zoper revmatične oteklino in puiko, zoper kronično vnetje v kolnih, rokah, v ledvi če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoča rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Raba je priprosta; mazilo (žavba) se namaže na platneni robec in se pritiska na bolno stran. Čez 4—6—8—12 ur se naredi nov flaster. — Zaprte bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vsi ovojci na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli dokler ni rana bolna ovojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo potopi. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem se le se mazilo nanje prilepiti.

Škatlice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot